

آموزش کوتاه نویسی انگلیسی

سید رضا حسینی امین^۱

۳- در هر مورد، مثال‌هایی آورده که مطلب را قابل فهم‌تر می‌کند.

۴- مؤلف تلاش کرده علائم بریل را در متن انگلیسی و با جمله انگلیسی نشان دهد.

اهمیت: قرب علی درباره ضرورت این پروژه در مقدمه چنین نوشته است:

عصر جدید دوره سرعت انتشار اطلاعات است، زمانی که انتقال اطلاعات به لحظه بستگی دارد و هر کس با شتاب بیشتری دانش خود را به سراسر جهان عرضه نماید، کامروا تر است.

در این راستا شیوه‌هایی که بتواند به شتاب اطلاع‌رسانی کمک نماید، مورد استقبال دست اندرکاران، خواهد بود.

یکی از روشها کوتاه‌تر کردن نوشته است بدون آسیب رسانی به بار معنایی آن. شیوه‌ای که از دیرباز توسط دانشمندان به کار می‌رفته است. نمونه بارز آن را در فرهنگ نویسی می‌توان مشاهده کرد. اختصارهایی که معمولاً سرآغاز فرهنگ‌ها معرفی می‌شود و به دلیل کاربرد فراوان در توضیحات فقط همان نشانه معین و پذیرفته شده به کار می‌رود.

در زبان انگلیسی برای استفاده آسان‌تر از واژگان، گاهی چند حرف از آن‌ها را بر می‌گزینند و به عنوان نماد کلمه به کار می‌برند. این ساختار را abbreviation (ابریویشن) می‌نامند.

برای مثال به چند نمونه اشاره می‌شود.

Dr Doctor, Eng English, St Street, Mr MISTER, Ave Avenue

نوع دیگری از کوتاه کردن واژه‌ها، استفاده از حروف اول واژه‌های یک عبارت و ساخت واژه‌ای جدید است که همان مفهوم را برساند. این ساختار را Acronym (اکرونیم) می‌نامند. از این ساختار در اغلب زبان‌ها استفاده می‌شود و حتی به حدی در میان گروه‌های مختلف کاربرد دارد که گاهی اصل آن به فراموشی

کتاب آموزش کوتاه نویسی انگلیسی از یدالله قرب علی^۲ در پاییز ۱۳۸۵ در اصفهان توسط مؤلف منتشر شده است. آقای قرب علی از تجربه دبیران روش‌شناس آموزش و پرورش استثنایی استان اصفهان است که ۳۱ سال سابقه دبیری دارد. وی تجربه حدود سه دهه خود را در این کتاب جمع‌آوری و تنظیم کرده و در اختیار دیگران، به ویژه نسل بعد قرار داده است. این وظیفه شناسی را اگر همه معلمان و استادان و حتی همه کسانی که تجربه‌ای دارند، رعایت کنند و کوله بار دانش و اندوخته‌های خود را منتقل نمایند، بی‌شک سرمایه عظیمی گردآوری خواهد شد. البته شرط دیگر اثرگذاری این رویه در این است که نسل جدید و نسل‌های آینده از این سرمایه سود ببرند و کفران نعمت نکنند.

پیشینه ثبت علائم بریل انگلیسی: برای اولین بار در سال ۱۳۷۸ آقای محمد رضا ظروفی کتابی درباره علائم بریل نوشت و بخشی از آن را به انگلیسی و مختصر نویسی در انگلیسی اختصاص داد. سپس در سال ۱۳۹۰ این اثر تکمیل گردید و با عنوان دایرةالمعارف خط بریل منتشر شد. بخش چهارم این کتاب با عنوان علائم بریل انگلیسی است و فصل دوم آن درباره علائم کوتاه نویسی انگلیسی (بریل ۲) است.

اگر کتاب یدالله قرب علی را با دایرةالمعارف خط بریل؛ نوشته محمد رضا ظروفی مقایسه کنیم به امتیازات و نکات ابتکاری و جدیدی در کار قرب علی بر می‌خوریم. این ویژگی‌ها را در چند محور می‌توان دید:

۱- قرب علی، علائم اختصاری بریل انگلیسی را برای فارسی زبانان گسترش داده و به صورت ۹ درس قابل فهم برای دانش‌آموزان نابینا مطرح کرده است. بعداً به محتوا و عناوین این درس‌ها می‌پردازد.

۲- پس از هر درس و در پایان، تمرین‌هایی ارائه شده است.

۱. کارشناس امور اجتماعی و فرهنگی معلولین، پژوهشگر و نویسنده

rh.hoseiniamin@gmail.com

2. Ghorb1386@Gmail.com

سپرده نمی‌شود.

محتوا و سر فصل‌ها: درسها پس از مقدمه و پیش درآمد، چنین است:

درس ۱: آشنایی با الفبای انگلیسی و علائم نشانه گذاری.

درس ۲: یک علامت به جای بخشی از واژه ۱

درس ۳: یک علامت به جای بخشی از واژه ۲

درس ۴: یک حرف یا یک علامت به جای یک واژه

درس ۵: نقطه پنج پیش از نشانه‌ها

درس ۶: ادامه علائم ترکیبی

درس ۷: نشانه‌های میانی - پایانی

درس ۸: چند حرف یا علامت به جای یک واژه

درس ۹: تکرار و تمرین

ضرورت همسان سازی: به احتمال بسیار از اینگونه آثار در موضوعات مختلف بریل در دیگر شهرهای ایران هم تألیف و عرضه شده است؛ از اینرو همسان سازی لزوم جدی می‌یابد. نهادهایی مثل سازمان آموزش و پرورش استثنایی یا سازمان بهزیستی باید با تشکیل جلسات و دعوت از اینگونه معلمان دلسوز از نظریات آنان استفاده کرده و یک رویه واحد و سراسری را در این باره تصویب نمایند.

سپرده می‌شود. گاهی نیز این ساختار به حدی زیباست که کسی گمان نمی‌کند علامت اختصاری باشد مثلاً هما که مختصر (هواپیمایی ملی ایران) است: پیش از آنکه یک علامت اختصاری به نظر آید، واژه هما مفهوم پرنده سعادت را در ذهن تداعی می‌کند.

نمونه‌هایی از اکرونیم بیان می‌شود:

ناجا: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

شابک: شماره انتشارات بین‌المللی کتاب

سمت: سازمان مطالعه و تدوین (کتاب دانشگاهی)

دبا: دائرةالمعارف بزرگ اسلامی

RAM: random access memory

UNICEF: united nations international children emergency fund

LASER: light amplification by stimulated emission radar

MASH: Mobile army surgical hospital

ساخت چنین اختصارهایی گرچه بسیار مفید است اما، باید با در نظر گرفتن معیارهای هر زبان صورت گیرد تا در ایجاد این گونه اختصارها هرج و مرجی پیش نیاید و هر کس بر اساس سلیقه خود اقدام به ساخت یک واژه اختصاری نکند. آنچه از ابروییشن و اکرونیم در زبان‌های مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرد با تأیید مراکز رسمی واژه‌گزینی همراه است و قطعاً فرهنگستان زبان و ادبیات هر کشور بر آن‌ها نظارت دارد. هرگز نمی‌توان گونه‌های خود ساخته و پیچیده‌ای را که در بسیاری از پیام‌های کوتاه رد و بدل می‌شود به عنوان واژه‌های کوتاه شده رسمی قلمداد کرد. باید همگان برای جلوگیری از هرج و مرج در واژه سازی و واژه‌گزینی، از این گونه ساخت‌های بی اساس پرهیز کنند و حریم والای زبان را با اصطلاحات نامفهوم و گنگ نیالایند.

در پایان شایسته است به این نکته نیز اشاره شود که کوتاه نویسی ویژه خط بریل نبوده است و در دوره‌های مختلف این شیوه مورد استفاده عموم بوده است. اما آنچه به عنوان کوتاه نویسی در خط بریل مورد استفاده قرار می‌گیرد، به کارگیری گسترده مجموعه‌ای از نشانه‌هاست که تقریباً شامل تمامی واژگان می‌شود و با استفاده از آن، هرگز اصل واژگان به فراموشی